

**BOD PÉTER
ORSZÁGOS
KÖNYVTÁRHASZNÁLATI VERSENY**

**2019/2020. tanév
Országos írásbeli forduló**

**I. korcsoport, 7-8. évfolyam
Írásbeli feladatlap
MEGOLDÁSOK
ítemenként**

Elérhető pontszám: **142 pont**

Üdvözlünk, kedves Könyvtárostánár!

Néhány hasznos információ a megoldókulcs ezen változatához:

- A **megoldásokat** vastag betűvel írtuk.
- Ha többféle válasz is lehetséges, akkor azokat /-rel jelöltük.
- Ez a megoldókulcs az összes elfogadható alternatívát tartalmazza, vagyis bővebb, mint a feladatokba beírós változat. A szakmaibb, pontosabb válaszokat írtuk vastag betűvel.
- Az aláhúzott kifejezések a kötelező tartalmi elemeket jelölik.
- Az értékeléshez szükséges minden további magyarázatot is beírtuk a megoldás alá.

A feladatlapnak ez a teljes megoldókulcsa, értékelési útmutatója. A feladatonkénti változat a könnyebb használatot segíti, csak a legszakyszerűbb, leggyakoribb válaszalternatívákat tartalmazza. A feladatonkénti változat ugyanakkor tartalmazza a feladatok teljes szövegét az eredeti elrendezésben, ezáltal könnyíti azok áttekintését.

1. feladat

Fel.	Item	Megoldás magyarázatokkal	Tananyagegység	Tudáselem
a)	1.	Ő használta először a robot szót. (<i>x válasz</i>) A dráma robotokról szól. (<i>y válasz: Világirodalmi lex.</i>) Čapek a sci-fi előfutára.	Információhasználat	Szövegértés, értelmezés
	2.	Cím Szó szerinti, rövidítés nélküli teljes főcím.	Hivatkozás	Cím
	3.	Kiadás helye /h.n.	Hivatkozás	Megjelenési adatok
	4.	Kiadó neve / k.n. Egértelmű, szokványos rövidítések elfogadhatók.	Hivatkozás	Megjelenési adatok
	5.	Megjelenés éve / é.n.	Hivatkozás	Megjelenés éve
	6.	Oldalszám Nem a kötet terjedelme, hanem a szócikket/ az információt tartalmazó oldal száma(i).	Hivatkozás	Oldalszám

	7.	Még egy, a forrásnak megfelelő bibliográfiai hivatkozásba illő adat. Odaillő adat pl.: szerző / szerkesztő, oldalszám, sorozati cím, kiadásjelzés, ISBN (a magyar szabvány, és nem pedig a szokások miatt)	Hivatkozás	Könyv adatai
	8.	Nem ír oda nem illő adatot. Oda nem illő adat pl.: nyomda, tördelő, sorozatszerkesztő, cop., méret Akkor adható pont, ha válaszolt a kérdésre.	Hivatkozás	Könyv adatai
	9.	Az adatsorrend, központosítás, helyesírás megfelel valamely elterjedt hivatkozási stílusnak. Nincs feleslegesen ismétlődő adat. Pl.: <i>Pl.: x) válaszra</i> Magyar nagylexikon. (2.) Ötödik kötet. C-Csem. (7.) Bp., (3.) Magyar Nagylexikon Kiadó, (4.) 1997, (5.) 91-92. p./91. p. (6.) Világirodalmi lexikon. (2.) Második kötet. Cam-E. (7.) Budapest, (3.) Akadémiai, (4.) 1972. (5.) 51-53. p./52. p. (6.) Pl.: <i>y) válaszra</i> Magyar nagylexikon. Tizenötödik kötet. Pon-Sek. Bp., Magyar Nagylexikon Kiadó, 2002, 530-531. p. / 530. p. Zaicz Gábor (főszerk.): Etimológiai szótár. Magyar szavak és toldalékok eredete. Bp., Tinta, 702. p. Čapek, Karel: R.U.R. Rossum Univerzális Robotjai. Bp., Quattrocento, 2013, 140 p.	Hivatkozás	Központosítás, forma
b)	10.	1972	Dokumentumok	Folyóirat adatai
	11.	38 (csak arabbal számmal)	Dokumentumok	Folyóirat adatai
	12.	2018	Dokumentumok	Folyóirat adatai, év
	13.	impresszum/borító / címlap/címoldal/kolofón/fejléc	Dokumentumok	Folyóirat, impresszum
c)	14.	igen / ugyanazt	Információhasználat	Szövegértés, összehasonlítás
	15.	Cím Szó szerinti, rövidítés nélküli teljes főcím.	Hivatkozás	Cím
	16.	Megjelenési adatok Kiadás helye /h.n. Kiadó neve / k.n. Egyértelmű, szokványos rövidítések elfogadhatók.	Hivatkozás	Megjelenési adatok
	17.	Megjelenés éve / é.n.	Hivatkozás	Megjelenés éve
	18.	Oldalszám Nem a kötet terjedelme, hanem a szócikket/ az információt tartalmazó oldal száma(i).	Hivatkozás	Oldalszám
	19.	Még egy, a forrástípusnak megfelelő bibliográfiai hivatkozásba illő adat. Odaillő adat pl.: szerző / szerkesztő, oldalszám, sorozati cím, kiadásjelzés, ISBN (a magyar szabvány, és nem pedig a szokások miatt)	Hivatkozás	Könyv adatai
	20.	Nem ír oda nem illő adatot. Oda nem illő adat pl.: nyomda, tördelő, sorozatszerkesztő, cop., méret Akkor adható pont, ha válaszolt a kérdésre.	Hivatkozás	Könyv adatai

	21.	Az adatsorrend, központosítás, helyesírás megfelel valamely elterjedt hivatkozási stílusnak. Nincs feleslegesen ismétlődő adat. Pl.: Világirodalmi lexikon. (15.) Tizenkettedik kötet. Rjab-Sez. (19.) Budapest, Akadémiai, (16.) 1972. (17.) 695-701. p. (18.) Bakos Ferenc (főszerk.) (19.): Idegen szavak és kifejezések szótára. (15.) Bp., Akadémiai, (16.) 2. átd. kiad., (19.) 2002, (17.) 589. p. (18.)	Hivatkozás	Központosítás, forma
	22.	lexikon/szótár / egynyelvű szótár / szaklexikon A feladatban, a versenyző által megadott forrás típusának megfelelően.	Dokumentumok	Kézikönyv-típusok
	23.	A kézikönyv típusának megfelelő indoklás. Pl.: - A(z értelmező) szótár funkciója a szavak magyarázata. - A lexikon funkciója a fogalmak magyarázata. - A betűrendes elrendezés gyors keresés biztosít. - A kézikönyvek a gyors tájékozódást szolgálják.	Dokumentumok	Kézikönyvek funkciója, jellemzői
d)	24.	helyszíne gyakran a világűr / gyakoriak bennük a földönkívüliek	Információhasználat	Szövegértés, adatkeresés
	25.	Mondatba fogalmazva, a terjedelmi korlátot betartva. 1-2 mondat.	Információhasználat	Szövegalkotás, forma

2. feladat

Fel.	Item	Megoldás magyarázatokkal	Tananyagegység	Tudáselem
a)	26.	Atlas 5	Információhasználat	Szövegértés, adatkeresés
	27.	Delta IV	Információhasználat	Szövegértés, adatkeresés
	28.	Falcon 9	Információhasználat	Szövegértés, adatkeresés
	29.	Nem húzott alá ezek közül semmit: Es'hail-2, Florida, Katar	Információhasználat	Szövegértés, adatkeresés
	30.	Nem húzott alá ezek közül semmit: Kennedy Űrközpont, NASA, Rocket Lab, SpaceX	Információhasználat	Szövegértés, adatkeresés
b)	31.	Electron	Információhasználat	Szövegértés, adatkeresés
	32.	Delta IV után	Keresés	Betűrendezés
c)	33.	műhold	Keresés	Szövegértés, kulcsszó megfogalmazása
	34.	szállítmányozás	Keresés	Szövegértés, kulcsszó megfogalmazása
	35.	tesztrepülés	Keresés	Szövegértés, kulcsszó megfogalmazása
	36.	Nem húz alá a fentiekben túli kifejezést. Akkor adható pont, ha megoldotta a feladatot.	Keresés	Szövegértés, kulcsszó megfogalmazása
d)	37.	Az alábbi kifejezések közül bármelyik: hordozórakéták / rakéta-technológia / tesztrepülés / űrhajó / üzemanyag	Keresés	Keresőkérdés megfogalmazása
	38.	Amennyiben az alatta és a fölötté lévő mezőt kitöltötte egy kulcsszóval, bármely logikus mezőkapcsolat bejeléséért adható pont.	Keresés	Keresőkérdés megfogalmazása

	39.	lásd: 37. item DE NEM kapcsolattal más, a feladatban szereplő kulcsszóért is adható pont.	Keresés	Keresőkérdés megfogalmazása
	40.	A keresőkérdés a rakéták működéséről szól és logikus kapcsolatokat jelöl. Pl.: hordozórakéták ÉS üzemanyag Falcon 9 ÉS tesztrepülés	Keresés	Keresőkérdés megfogalmazása
	41.	lásd: 37. item	Keresés	Keresőkérdés megfogalmazása
	42.	lásd: 38. item	Keresés	Keresőkérdés megfogalmazása
	43.	lásd: 37. item DE NEM kapcsolattal más, a feladatban szereplő kulcsszóért is adható pont.	Keresés	Keresőkérdés megfogalmazása
	44.	lásd: 38. item	Keresés	Keresőkérdés megfogalmazása
	45.	lásd: 37. item DE NEM kapcsolattal más, a feladatban szereplő kulcsszóért is adható pont.	Keresés	Keresőkérdés megfogalmazása
	46.	A keresőkérdés a rakéták működéséről szól, és logikus kapcsolatokat jelöl. Pl.: tesztrepülés ÉS Atlas 5 VAGY Falcon 9 hordozórakéták OR rakéta-technológia DENEM műhold hordozórakéták AND rakéta-technológia AND üzemanyag	Keresés	Keresőkérdés megfogalmazása
e)	47.	Az alábbi tartalmú válaszok közül bármelyik: - az űrkutatás/űrhajózás gyorsan fejlődő tudomány - a hírjellegű források is fontosak	Forráskiválasztás	Forrás értékelése
	48.	lásd: 47. item	Forráskiválasztás	Forrás értékelése
	49.	Az alábbi tartalmú válaszok közül bármelyik: - a friss anyagok elektronikusan jelennek meg - azok online jelennek meg - az online források frissíthetők, így naprakészek - online gyorsabb a megjelenés	Forráskiválasztás	Forrás értékelése
	50.	lásd: 49. item	Forráskiválasztás	Forrás értékelése
f)	51.	üzemanyag / üzemanyagtárolás / oxigénhiány	Információhasználat	Szövegértés, értelmezés
	52.	Cím Szó szerinti, rövidítés nélküli teljes főcím.	Hivatkozás	Cím
	53.	Kiadás helye / h.n	Hivatkozás	Megjelenési adatok
	54.	Kiadó neve / k.n. Egyértelmű, szokványos rövidítések elfogadhatók.	Hivatkozás	Megjelenési adatok
	55.	Megjelenés éve / é.n.	Hivatkozás	Megjelenés éve
	56.	Oldalszám Nem a kötet terjedelme, hanem a szócikket/ az információt tartalmazó oldal száma(i).	Hivatkozás	Oldalszám
	57.	Még egy , a forrásnak megfelelő bibliográfiai hivatkozásba illő adat. Odaillő adat pl.: szerző / szerkesztő, oldalszám, sorozati cím, kiadásjelzés, ISBN (a magyar szabvány, és nem pedig a szokások miatt)	Hivatkozás	Könyv adatai

58.	Nem ír oda nem illő adatot. Oda nem illő adat pl.: nyomda, tördelő, sorozatszerkesztő, cop., méret Akkor adható pont, ha válaszolt a kérdésre.	Hivatkozás	Könyv adatai
59.	Az adatsorrend, központosítás, helyesírás megfelel valamely elterjedt hivatkozási stílusnak. Nincs feleslegesen ismétlődő adat. Pl.: Gifford, Clive: A világűr 30 másodpercben. (52.) Bp., (53.) Tessloff Babilon, (54.) 2015, (55.) 52. p. (56.)	Hivatkozás	Könyv adatai

3. feladat

Fel.	Item	Megoldás magyarázatokkal	Tananyagegység	Tudáselem
a)	60.	mitológia (továbbá: ált. művek – 0; vallás 200, természettudomány - 500)	Keresés	Szövegértés, kulcsszó megfogalmazása
	61.	290	Keresés	ETO, szakjelzet
	62.	csillagászat	Keresés	Szövegértés, kulcsszó megfogalmazása
	63.	520	Keresés	ETO, szakjelzet
b)	64.	nem	Információhasználat	Szövegértés, adatösszevetés
	65.	nem	Információhasználat	Szövegértés, adatösszevetés
	66.	nem	Információhasználat	Szövegértés, adatösszevetés
	67.	nem	Információhasználat	Szövegértés, adatösszevetés
	68.	egy csepp (tenger)vízből	Információhasználat	Szövegértés, adatösszevetés
	69.	madár / szárcsa	Információhasználat	Szövegértés, adatösszevetés
	70.	13 700	Információhasználat	Szövegértés, adatösszevetés
	71.	amerikai	Információhasználat	Szövegértés, adatösszevetés
	72.	1. vagyis: Mítoszok...	Hivatkozás	Forrásjelölés
	73.	1. vagyis: Mítoszok...	Hivatkozás	Forrásjelölés
	74.	3. vagyis: Volt-e... / 2. vagyis: Világűr...	Hivatkozás	Forrásjelölés
	75.	3. vagyis: Volt-e...	Hivatkozás	Forrásjelölés
	76.	14. (A megadott műnek megfelelően.)	Hivatkozás	Oldalszám
	77.	16. (A megadott műnek megfelelően.)	Hivatkozás	Oldalszám
	78.	53. / 12. (A megadott műnek megfelelően.)	Hivatkozás	Oldalszám
	79.	46. (A megadott műnek megfelelően.)	Hivatkozás	Oldalszám
c)	80.	Szerzőség Ha rossz névformában írja, adható pont, de abban az esetben a 94. itemre semmiképpen.	Hivatkozás	Szerző
	81.	Cím Szó szerinti, rövidítés nélküli teljes főcím.	Hivatkozás	Cím
	82.	Kiadás helye /h.n	Hivatkozás	Megjelenési adatok

83.	Kiadó neve / k.n. Egyértelmű, szokványos rövidítések elfogadhatók.	Hivatkozás	Megjelenési adatok
84.	Megjelenés éve / é.n.	Hivatkozás	Megjelenés éve
85.	Nem ír oda nem illő adatot. Oda nem illő adat pl.: nyomda, tördelő, sorozatszerkesztő, cop., méret Akkor adható pont, ha válaszolt a kérdésre. Pl.: Ganeri, Anita: (80.) Mítoszok 30 másodpercben. (81.) Bp., (82.) Babilon, (83.) 2017. (84.) 96 p.	Hivatkozás	Könyv adatai
86.	Szerzőség Ha rossz névformában írja, adható pont, de abban az esetben a 94. itemre semmiképpen.	Hivatkozás	Szerző
87.	Cím Szó szerinti, rövidítés nélküli teljes főcím.	Hivatkozás	Cím
88.	Kiadás helye /h.n	Hivatkozás	Megjelenési adatok
89.	Kiadó neve / k.n. Egyértelmű, szokványos rövidítések elfogadhatók.	Hivatkozás	Megjelenési adatok
90.	Megjelenés éve / é.n.	Hivatkozás	Megjelenés éve
91.	Betűrendben sorolja a tételeket	Hivatkozás	Felhasznált irodalom jegyzéke, betűrendezés
92.	<i>A fenti táblázatban az itteni tételszámokat írja, nem a köv. oldalon lévőket. A feladatban megadottak szerint jár el.</i>	Információhasználat	Szövegértés, alkalmazás
93.	Nem ír oda nem illő adatot. Oda nem illő adat pl.: nyomda, tördelő, sorozatszerkesztő, cop., méret Akkor adható pont, ha válaszolt a kérdésre.	Hivatkozás	Könyv adatai
94.	Az adatsorrend, központosítás, helyesírás megfelel valamely elterjedt hivatkozási stílusnak. Pl.: Gifford, Clive: (86.) A világűr 30 másodpercben. (87.) Bp., (88.) Babilon, (89.) 2015, (90.) Pl.: Klein, Étienne (86.): Volt-e nulladik pillanat? (87.) Bp./h.n. (88.) Babilon (89.) 2017 (90.) Más releváns munkák is elfogadhatók.	Hivatkozás	Központosítás, forma

4. feladat

Fel.	Item	Megoldás magyarázatokkal	Tananyagegység	Tudáselem
a)	95.	I	Dokumentumok	Szép- vagy ismeretközlő irodalom
	96.	SZ	Dokumentumok	Szép- vagy ismeretközlő irodalom
	97.	SZ	Dokumentumok	Szép- vagy ismeretközlő irodalom
	98.	I	Dokumentumok	Szép- vagy ismeretközlő irodalom
	99.	I	Dokumentumok	Szép- vagy ismeretközlő irodalom
	100.	I	Dokumentumok	Szép- vagy ismeretközlő irodalom
	101.	I	Dokumentumok	Szép- vagy ismeretközlő irodalom
	102.	SZ	Dokumentumok	Szép- vagy ismeretközlő irodalom
b)	103.	Mitológiai, vallásos, filozófiai értelmezések	Dokumentumok	Szép- vagy ismeretközlő irodalom
	104.	történetek / tudományos kommentárok mellőzésével	Dokumentumok	Szép- vagy ismeretközlő irodalom
	105.	sci-fi / képregény	Dokumentumok	Szép- vagy ismeretközlő irodalom
	106.	Tények, adatok / magyarázatok	Dokumentumok	Szép- vagy ismeretközlő irodalom
	107.	foglal össze	Dokumentumok	Szép- vagy ismeretközlő irodalom
	108.	csillagtérképek / magyarázatok / tanácsok	Dokumentumok	Szép- vagy ismeretközlő irodalom
	109.	középfokú oktatás / földrajz tantárgy / földrajz	Dokumentumok	Szép- vagy ismeretközlő irodalom
	110.	kaland / regény	Dokumentumok	Szép- vagy ismeretközlő irodalom
c)	111.	A következők közül bármelyikért: 2. / 3. / 6. / 4.	Forráskiválasztás	Találati halmazok értelmezése
	112.	Lásd: 111. item	Forráskiválasztás	Találati halmazok értelmezése
	113.	Nem jelöl ide nem illőt. Akkor adható pont, ha válaszolt a	Forráskiválasztás	Találati

		kérdésre.		halmazok értelmezése
d)	114.	8. / George és az Ősrobbanás	Forráskiválasztás	Találati halmazok értelmezése
e)	115.	7. / Csillagászati földrajz	Forráskiválasztás	Találati halmazok értelmezése
	116.	6. / Csillagképek / 4. / A Föld 30 másodpercben	Forráskiválasztás	Találati halmazok értelmezése
f)	117.	Az alábbiak közül bármelyikért: - a katalógusban egységesített formában minden szükséges adat megtalálható - a könyvtári katalógus funkciója a könyvek feltárása, visszakeresésének biztosítása / erre való - a netes keresők nemcsak ellenőrzött adatokat találhatnak meg / a katalógusban csak létező könyvek, ellenőrzött adatai vannak - nem minden érhető el elektronikus formában - rögtön látom, hol/melyik könyvtárban férhetek hozzá - a könyvtári katalógusban megtalálhatók könyvek biztosan hozzáférhetőek	Keresés	Katalógusismeret
	118.	Lásd: 117. item	Keresés	Katalógusismeret

5. feladat

Fel.	Item	Megoldás magyarázatokkal	Tananyagegység	Tudáselem
a)	119.	időszaki kiadvány	Dokumentumok	Dokumentumtípusok
b)	120.	igen	Dokumentumok	Folyóirat adatai, év
	121.	2018	Dokumentumok	Folyóirat adatai, év
	122.	igen	Dokumentumok	Folyóirat adatai
	123.	0133-2430	Dokumentumok	Folyóirat adatai
	124.	igen	Dokumentumok	Folyóirat adatai
	125.	Burger István	Dokumentumok	Folyóirat adatai
	126.	igen	Dokumentumok	Folyóirat adatai
	127.	az alábbiak közül bármelyikért: - irodalmi szerkesztő - tudományos szerkesztő - olvasószerkesztő - kommunikációs munkatárs - szerkesztőségvezető - adminisztrátor - projektmenedzser	Dokumentumok	Folyóirat adatai
	128.	Lásd a 127. item	Dokumentumok	Folyóirat adatai
	129.	Lásd a 127. item	Dokumentumok	Folyóirat adatai
	130.	nem	Forráskiválasztás	Forrás értékelése

c)	131.	az alábbiak közül bármelyikért adható pont: - van tanácsadó testülete - a téma szakértői vannak a tanácsadó testületben /szakértőkkel is dolgozik - a szerzői gárda szakértőkből áll - írásainak megadja szerzőjét - szerzőit bemutatja (életrajzi adatok) - megadja kiadóját - lektorálják - megbízható forrásokra hivatkozik - igényes tipográfia <i>További válaszok is elfogadhatók, amennyiben azok a feladat előző részében nem szerepelnek.</i>	Forráskiválasztás	Forrás értékelése
	132.	Lásd: 131. item	Forráskiválasztás	Forrás értékelése
	133.	Lásd: 131. item	Forráskiválasztás	Forrás értékelése

6. feladat

Fel.	Item	Megoldás magyarázatokkal	Tantervi tananyagegység	Tudáselem
	134.	ha a téma tudományos műveit kell feltárnom / ha a témában részletesen /mélyen szeretnék tájékozódni	Könyvtárak	Könyvtártípusok, szakkönyvtár
	135.	közkönyvtár / közművelődési / városi / megyei / települési / gyerekkönyvtár	Könyvtárak	Könyvtártípusok, közkönyvtár
	136.	iskolai könyvtár / felsőoktatási / egyetemi könyvtár	Könyvtárak	Könyvtártípusok, iskolai könyvtár
	137.	katalógusban / elektronikus katalógusban	Keresés	Katalógusismeret
	138.	kézikönyvtár	Könyvtárak	Kézikönyvtár
	139.	ha sok a találat	Keresés	Keresőkérdés megfogalmazása
	140.	szűkített keresés / szűrők	Keresés	Keresőkérdés megfogalmazása
	141.	5 / 500	Keresés	ETO, szakjelzet
	142.	520 / 52	Keresés	ETO, szakjelzet

Köszönjük, hogy részt vesz a könyvtárhasználati tehetségfejlesztésben!